עלון תתק"ל

חג שבועות שמח

השבת
של רבי נחמן מברסלב

כָּל מַה שֶּׁמִּתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַצַּדִּיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קל"מ ב', סז)

טוב להגיד ולשיר נַ נַחְ נַחְמָ נַחְמָן מאומן לזכות לכל הישועות

שבת במדבר

וידבר ה' אל משה במדבר ... (במדבר א', א')

ישראל קבלו התורה במדבר, שהוא מקום הפקר

בלא התורה, נחשב כל העולם הפקר כמדבר והכל יכולין לשלט בו חס ושלום. כי באמת הן בכלליות העולם קֹדם קבלת התורה והן בכל אדם בפרטיות כל זמן שאינו נוהג כשורה חס ושלום ואינו מקים את התורה חס ושלום אז העולם והאדם הם בבחינת הפקר כי אין הפקר גדול מזה כשאין חושבין על אחריתו ותכליתו ומה יהיה ממנו בעלמא דאתי לאחר פטירתו כי אי אפשר להימלט מן המיתה בשום אֹפן כי אפלו כשיבוא משיח במהרה בימינו גם אז יהיה מֻכרח כל אדם למות כמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש שאפילו משיח בעצמו ימות לא כמו שחושבין העולם שכשיבוא משיח תתבטל המיתה כי לא כן הוא כנ"ל ואם כן מאחר שאי אפשר להימלט מזה ואז יהיה עולם ארֹך לעולמי עד ולנצח נצחים היש מֻפקר גדול מזה כשהולך אחר תאוות לבו ומפקיר עצמו מחיים נצחיים וכמו שאמר רבנו ז"ל ונדפס בשיחות הר"ן שאמר רבנו ז"ל שהפקרות אין צריכין לעבודת ה' יתברך כי יכולין להיות איש כשר בלי הפקרות. ואמר אף על פי שאצלי אין זה הפקרות כלל כי אדרבה להפך הוא מֻפקר הינו מי שאינו מפקיר עצמו בשביל ה' יתברך זהו מֻפקר באמת, אך אף על פי כן אפילו מה שנקרא אצל העולם הפקרות וכו' גם זה אין צריכין כי יכולין להיות איש כשר בלי הפקרות עין שם. נמצא שבאמת זה שאינו הולך בדרכי ה' זהו מֻפקר באמת כי אין הפקרות גדול מזה שמפקיר חיים נצחיים וטוב אמתי ונצחי בשביל שעה קלה בשביל תענוגי עולם הזה שהוא כצל עובר וכל תענוגיו מעֹרבים במרירות בכעס ויגון ומכאובות ואין שום אדם שרודף אחר עולם הזה שיהיה לו נחת ותענוג בעולם הזה כי כל ימיו כעס ומכאובות כי העולם הזה מלא פגעים וצרות ויסורים ודאגות ומרירות גדול בכל עת ובכל שעה וכמובֹא בשל"ה אין רגע בלא פגע אין שבוע אין שמטה וכו' וכו' עין שם. וכמבֹאר אצלנו במקום אחר שבאמת אין נמצא גם אחד שיהיה לו עולם הזה כלל. ובודאי אין טוב באדם כי אם לרדוף תמיד אחר התכלית האמתי תכלית הנצחי שהוא לעבֹד את ה' תמיד לסור מרע ולעשות טוב שזהו טוב אמתי לנצח נצחים. נמצא מי שאינו מקבל על עצמו עֹל תורה ומצוות הוא בחינת מֻפקר ובאמת הוא הפקר כי נסתלק ממנו שמירתו יתברך והכל יכולין לשלט בו וכמו שמצינו בכלליות ישראל כשחטאו בימי בית ראשון שנבאו להם הנביאים שיהיו כמו הפקר וישלטו בהם העכו"ם כמו שכתוב בירמיה ל"ד הנני קֹרא לכם דרור נְאֻם ה' אל החרב וכו'. ופרש רש"י שם הנני קורא לכם דרור מאתי שאיני אדון לכם ותהיו הפקר אל החרב וכו' וכיוצא בזה בכמה פסוקים וזהו בחינת חֻרבן הבית המקדש כי מחמת עוונותיהם הפקיר ה' יתברך את הבית המקדש עד ששלטו בו ידי זרים:

כי קֹדם קבלת התורה וכן כשעוזבין את התורה חס ושלום ואין מקיימין אותה חס ושלום, אזי העולם חס ושלום בבחינת הפקר כי עיקר קיום העולם הוא על ידי התורה. וישראל זכו בכל העולם ומלאו על ידי קבלת התורה ובשביל זה קבלו ישראל את התורה במדבר כי מדבר הוא מקום הפקר להורות שישראל זכו בכל העולם מן ההפקר על ידי התורה כי קֹדם קבלת התורה הכל נחשב כמדבר שהוא הפקר. (לקוטי הלכות – הלכות הפקר ונכסי הגר ג', אות א')

מכתב

(ספר אֲבִי הנחל ב' - מכתב י"ז, המשך)

... רֹב בני האדם שאינם גבורי כח כראוי קשה להם מאֹד לשוב בתשובה, כי מאחר שכבר התגבר עליהם יצרם ולא התגברו לכבש אותו, על-כן מאחר שכבר נלכדו במה שנלכדו, בודאי קשה להם לשוב בתשובה, ובפרט שיש שירדו ונפלו ונתרחקו מאֹד עד שלבם בבחינת "לבי סחרחר", שהקליפה שנדבק בהם בעוונותיהם מעקמת ומסבבת הלב בעקומים וסבובים ובלבולים הרבה. על-כן עצתם ותקונם לבלות ימיו לדרש ולבקש ולחפש אחר הרבי האמתי וחבר אמתי שיורהו וילמדהו מכל מקום שהוא דרכים ועצות אמתיות עצות עמֻקות איך להתקרב לה' יתברך מכל מקום שהוא, מכל מקומות המטֻנפים שנפלו. והעיקר דרך התשובה, שאף-על-פי שנפלו למקומות המטֻנפים ששם נעלם כבודו מאֹד, אף-על-פי כן יחפשו ויבקשו את ה' יתברך תמיד וישאלו וידרשו בכל עת "איה מקום כבודו" וכו', בבחינת "ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת" וכו', משם דייקא, מכל מקום שירד ונפל לשם, אפילו לבחינת מקומות המטֻנפים, משם דייקא צריכין לבקש בכל לבבו ובכל נפשו את ה' יתברך, ועל-ידי זה בודאי סוף כל סוף יזכו למצֹא אותו יתברך ותתהפך הירידה הגדולה לעליה, בבחינת ירידה תכלית העליה.

חזק וחזק ושמח נפשך בכל עת במה שאתה חפץ להיות נמנה עמנו בראֹש השנה האי"ם והנורא מאֹד, הבא עלינו לטובה. גמר חתימה טובה וחיים אֲרֻכים בבריאות וברכה וכל טוב.

ישראל דב אודסר

רבונו של עולם, זכנו להיות בכלל הקבוץ הקדוש שמתקבצין בכל שנה ושנה אל הצדיק האמת על ראֹש השנה שאז עיקר זמן הקבוץ, ונזכה על-ידי זה להתחיל לשוב בתשובה שלמה ולשבר את לבנו ולהכניע את עצמנו באמת לפני ה' יתברך ולשוב על כל החטאים והעוונות והפשעים שחטאנו לפניך בשוגג ובמזיד. רבונו של עולם, אתה יודע הרחמנות שעלי אשר באתי בימים ועדיין לא התחלתי לעשות רצונך באמת אפילו בימים נוראים ימי התשובה.

תפלה מתוך השמטות לספר 'לקוטי תפלות' שנמצאו בכתב ידו של רב מענדיל מטשערונוביץ.

רבונו של עולם, מלא רחמים, זכנו לשמֹע קול שופר בראֹש השנה הקדוש מתוקעים הגונים ויראים וחרדים לדבר ה'. וקול השופר הקדוש יפגע בהמוחין שלנו, והקול הזה יהיה בחינת רעמים, עד שעל-ידי זה תפל עלינו אימה ופחד גדול מפחד ה' ומהדר גאונו, ונזכה שיתפשט על-ידי זה כל מיני עקמומיות שבלבנו, ונזכה לישרות לב ולשמחה גדולה דקדֻשה, כמו שנאמר "ולישרי לב שמחה", וקיים בנו מקרא שכתוב "אשרי העם יודעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון, בשמך יגילון כל היום ובצדקתך ירומו". ועל-ידי שמיעת קול שופר בראֹש השנה מאיש יראֹ וחרד תשמרנו ותצילנו בכל השנה מכל מיני פחדים ומכל מיני הזקות הבאים לפעמים על-ידי ברקים ורעמים חס ושלום, כמו שנאמר "בקולות וברקים עליהם נגלית ובקול שופר עליהם הופעת".

עצות ותפילות

(עצות המבוארות – ספירת העומר, ג')

טבילת מקוה בשבועות הוא תקון גדול ועל ידי זה נמשך דעת גדול ונמשכים חסדים רבים וגדולים. כי הרחמים הם כפי הדעת, ומכיוון שבשבועות נמשך דעת גדול מאֹד, על כן יורדים ובאים מלמעלה חסדים גדולים ורחמים רבים. אשרי האיש שזוכה לקבל שבועות בקדֻשה ובכשרות, ובפרט הטבילה במקוה שהיא בודאי מצוה גדולה מאֹד, כמבֹאר בתחילת הסעיף. ועל ידי הטבילה בשבועות, וקבלת היום טוב כראוי, זוכים לקדֻשת שבועות. מקוה של שבועות מרמזת גם על קדֻשת שער החמשים מחמשים שערי בינה, שמשם נמשך קדֻשה וטהרה על ישראל בשבועות.

בשבועות מקבלים את התורה. היינו שביום זה נמשך בכל שנה ושנה ידיעה חדשה לדעת ולהבין עצות לקיום התורה, שזה עיקר קבלת התורה. וכפי שכל אדם מרבה בתפלה להשם יתברך עבור קיום התורה, וכפי שכל אחד מתחזק ברצונות ובכסופים ונכסף לקיום התורה, כן הוא זוכה

כי יש לפניך שפוע חיוטי והשפעה והמון על כל העולם כולו

מדי שנה בשנה לקבל בחג השבועות דעת גדול שנמשך מן השמים לקיום התורה, שזה עיקר קבלתה. כך מבֹאר בלקוטי הלכות. גם אפשר לקבל ביום טוב שבועות חיות חדשה ולהמשיך רפואה לריאה.

♦ ... ועזרנו וזכנו והושיענו שנזכה לטהר ולקדש עצמנו בכל עת על-ידי טבילת מקוה, ונזכה להמשיך עלינו טהרה וקדֻשה גדולה על-ידי טבילת המקוה, לטהר עצמנו מכל הטמאות, מכל החטאים והעונות והפשעים שחטאנו ושעוינו ושפשענו לפניך מנעורינו עד היום הזה, ולהמשיך עלינו קדֻשה גדולה על-ידי המקוה הקדושה. ותשפיע עלינו על-ידי-זה דעת גדול ורחמים רבים. ותתן לנו כ"ח ותעזרנו שנזכה להמתיק על-ידי טבילת המקוה, כל הדינים שבעולם מעלינו ומעל זרענו ומעל כל עמך בית ישראל, ולבטל כל הצרות וכל הגזרות רעות על-ידי-זה, ותושיע לנו תמיד על-ידי טבילת המקוה הקדושה והנוראה מא"ד, ויקֻים מקרא שכתוב, מקוה ישראל ה', מושיעו בעת צרה.

♦ ותזכנו להמשיך עלינו קדֻשת המקוה של חג השבועות הקדוש שהוא זמן מתן תורתנו שאז נתקרבו ישראל אליך וזכו לקבל את התורה הקדושה על-ידי טבילת המקוה. ונזכה כֻּלנו בחג השבועות לטבל עצמנו במקוה העליונה, במקוה של שער החמשים של הקדֻשה, שהוא רחמים גדולים ורבים, וחסד עליון, ודעת גדול מא"ד. ותעזרנו שנזכה להמשיך עלינו קדֻשת המקוה הזאת בכל השנה כֻּלה, ונזכה לטהר ולקדש עצמנו תמיד, ולצאת מהרה מחמשים שערי טֻמאה ולכנס בתוך החמשים שערי קדֻשה. ויקֻים בנו מהרה מקרא שכתוב, וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טֻמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם (לקוטי תפילות א' – תפילה נו):

סיפור

(ספר ימי מוהרנ"ת חלק ב' – סימן מ"ז)

☺ ... אחר הסעֻדה קבלתי רשות מהם ונסענו לקרימינטשאק, ובאנו לקראקע ביום ערב שבת קדש אחר חצות שתים או שלש שעות, והיינו להוטים לעבר הנהר דינעפר בזריזות והשם יתברך הזמין לנו ספינה ועברנו בשלום ובאנו לקהלת קדש קרימינטשאק בעוד היום גדול ותכף בבואי לשם, מצאתי את רבי שלמה ונודע לי מיד שהוא מוכן אחר שבת לנסוע לניקולאיב, וכבר יש בכאן עגלה מאדעס שנוסעת לניקולאיב שתוכל לקבל את כֻּלנו לשם וכן היה בעזרת השם יתברך והודיעו לי תכף שאחד מאוהבי באמת מאנשי-שלומנו הוא יודע מעגלה זאת שנוסעת לניקולאיב ותכף קראתי את האיש הנ"ל ואמר לי שבקל נוכל לנסוע עם עגלה זאת.

אחר כך שבתנו שם בבית רבי אייזיק חתן רבנו זכרונו לברכה ובליל שבת הילדה שלהם שתחיה שנולדה בקרוב למזל טוב הייתה מֻטלת על ערש דוי, ובליל שבת הנ"ל הייתה מסֻכנת ובבואנו מבית הכנסת אמרה הצדקת מרת שרה תחיה בת רבנו זכרונו לברכה, שכבר נתקררו רגלי התינוק וגם חמותה עמדה אצל התינוק בפנים זעופות מאד ואני כשבאתי מבית הכנסת וראיתי זאת היה עלי לבי דוי מאד מגודל צערם, ותליתי עיני למרום ואמרתי מי אנכי להתפלל על זרע רבנו זכרונו לברכה אבל כבר הֻזהרתי מרבנו זכרונו לברכה בעצמו להתפלל על זרעו הקדוש, ואמרתי רבונו של עולם רחם וחמל ולא תהא צרה ויגון חס ושלום ביום השבת שאני אורח בכאן, וזה שנתיים שלא הייתי כאן רחם עלינו ואל תערבב שמחתנו חס ושלום ובחסדי השם יתברך שב התינוק לאיתנו בעזרת השם יתברך ובשבת בבוקר הייתה התינקת שתחיה, בחזקת חיים ותחי רוח כל בני הבית:

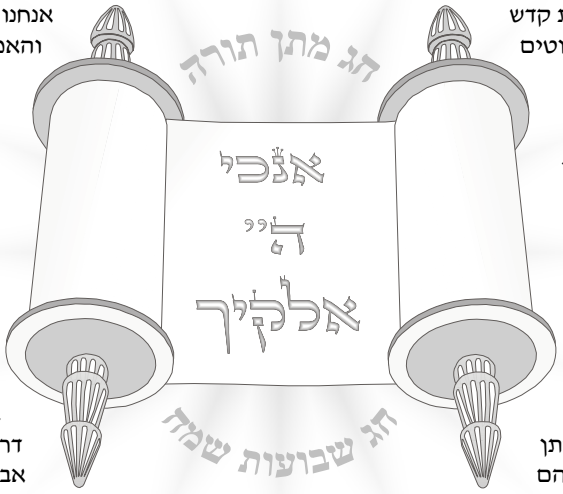

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

⧖ ... ילד כשמתגדל, נתגדל, מוחו וכל הכוחות של האדם, הוא נתגדל מחודש לחודש ומשנה לשנה, ויכולים ללמוד אותו... צריך להיות השגחה, שמירה, ויקבלו להאיר בבנים דרכי התשובה, דרכי הצניעות, צריכים ללמד אתם, אז יהיו ילדים יקרים, יצא מהם דורות כאלה, דורות קדושים של תורה ואמונה, ילד של שבע, שמונה, של עשרה שנים, יכולים לדבר אתו ולהבין שהעיקר החיים הוא התורה והעיקר היא לחזור ולקיים התורה והמצוות, אם לאו! אז הגויים, הגויים כמו חמורים, שלא מלמדים אתם, לא יודע, הוא אוכל תבן ולא יודע כלום, כמו חמור. אבל אנחנו בני אדם, בני תורה קדושים, יכולים להאיר בהם דרכי התורה והצניעות, שיהיה בהם כוחות ללמוד תורה ולקיים... אנחנו צריכים לחנך הילדים בקטנותם לפי המוח שלו, לפי הכלים שלו, וללמוד אתם דרכי התורה, דרכי הצניעות, ושידע התורה ושידע התנ"ך, שידע ויאמין בהתנ"ך, בהתורה, אנחנו צריכים לשים לב להאיר, לחנך הילדים והילדות בדרכי הצניעות והתורה, לא כמו הגויים, הם לומדים בבית ספר רק לדבר יפה, בלי תורה, אנחנו בני ישראל עם קדוש, אנחנו צריכים ללמוד לילדים דרכי האמת, דרכי הצניעות, דרכי הקדושה, וידעו את התורה, התנ"ך והגמרא והמדרש, ושילמדו וידעו, שיתרגלו ללמוד ולהבין. יש לו מוח ולא שמים לב שיתחנכו בתורה וביראת שמים, זה יהיה הגאולה, יהיה בנים טובים קדושים, אוי, צריכים להרגיל את הילדים שיאמרו תהלים ו"ליקוטי תפילות", ויבינו וידעו מה זה יהודי, שילמד תורה ויקיים התורה ויאמין בתורה...

...אוי, כל הגויים היו מתקנאים בנו ובהילדים שלנו, והיה עולם קדוש בתורה ויראת שמים, אבל ככה הם לא יודעים מן התורה, לא יודעים כלל... כמו הגויים, רק ללמוד לדבר, בלי נשמה, בלי חיות, בלי כלום, יבוא זמן שכולם ידעו את התורה ויאמינו בתורה ויקיימו התורה...

...לחנך הילדים בדרכי התורה, שידעו וילמדו ושיהיו בטוחים, והגויים יהיו כמו חמורים, כולם יראו שהם חמורים, ואנחנו בני אדם, יש לנו תורה כזו... דברים פלאים כאלה שהשם יתברך עושה עמנו בכל דור ודור ונתן לנו את התורה, "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ברוך אתה ה' נותן התורה", הילדים צריכים לדבר אתם בזמן שיודע לדבר וצריכים לחנך אותם בדרכי התורה, בדרכי שמירת התורה, ויאמינו בתורה, לא כמו הגויים שלומדים רק בשביל לכתוב ולדבר, בלי שום נשמה, בלי שום חיות. אנחנו עם קדוש, צריכים אנו לחנך הילדים בדרכי התורה, אמונה ואמת, אנחנו צריכים שיהיה הילדים שלנו פרושים מדרכי הגויים, וידעו שאנחנו עם אחד בעולם, שאנחנו מאמינים בתורה, במצוות, אנחנו יהודים, אז אנחנו והתורה אחד, אנחנו צריכים בנו ובזרעינו התורה, כל מעשה וכל סיפור של התורה זה כל חיותינו, לא כמו הגויים, הם לומדים לא לשם שמים... רק שידעו לדבר וידעו... טיפשות, התאוות של הגוף שמתגבר... אנחנו צריכים ללמד אותם דרכי התורה הקדושה והאמת ואמונה, לא כמו חמורים, אנחנו צריכים גם כן ללמוד, לא לבטל אפילו רגע אחד, ללמוד ורק ללמוד תמיד ולחנך עצמו, שידע התורה, האמונה והאמת...

...לחנך הילדים שישנו בזמן, לקום בזמן וילכו לבית הכנסת לשמוע אפילו בזמן שהוא לא מבין, לשמוע התפילה של יהודים שהם מתפללים להשם יתברך, ויתרגלו וידעו את השם ואת התורה. אם לאו! אז הוא לא כלום, הילדים לא כלום... אם לא החיות והאמת ואמונה והדעת... אז אנחנו חס ושלום לא כלום, רק כמו הגויים: הוא קם, הוא אוכל בלי ברכה, הוא לא יודע כלום, הוא לא יודע דרכי אמונה והברכה... מלמדים אותם לדבר, אבל לא שווה כלום, הדיבורים שלנו דברי תורה, זה הקיום שלנו, זה כל החיים שלנו, אם לאו! אז כמו גויים, אין להם אמונה, אין להם בינה, אין להם חכמה, הם כלום, רק כמו חיות, כמו חמורים, אנחנו צריכים לחנך אותנו וזרעינו בדרכי התורה, זה כל החיות שלנו, החיים שלנו, הלב שלנו, צריכים לחנך עצמנו וזרעינו בדרכי התורה ואמונה והאמת, לא כמו הגויים, שקר! הם שקר, הם לא יודעים כלום, הם כמו חמורים, מין חמורים כאלה שהולכים על שני רגלים...

...אוי, הילדים שלנו לומדים עם ילדים כאלה שלא יודעים כלום מן התורה, מהאמונה מן {האמת}, אז הם כמו חמורים, מין חמורים, הילדים שלנו, אבל הם חמורים, אין להם דרכי התורה והאמונה והאמת, שילמדו וידעו מה שיש לנו, התורה הקדושה והאמונה והאמת...

...הגויים, לא יודעים מאמונה, לא יודעים מהתורה, לא יודעים כלום... אבל אנחנו עם אחד בארץ, עם הקדוש, ארץ ישראל הקדושה, צריכים ללמוד ולקיים דרכי התורה, למסור נפשנו על זה, וגם זרעינו ידעו דרכי התורה והאמונה והאמת, אם לא אנחנו כמו החמורים, כמו כל העולם, אין להם שום חיות, אין להם שום אמונה, אין להם כלום, חבל על החיים שלהם, אבל הם גויים, הם לא קיבלו התורה, אבל אנחנו צריכים להיות פרושים מהם, זה לא חברים שלנו...

...כל הגויים, אין להם שום שכל, שום חכמה, שום אמונה, כמו חמורים, לא יותר, "אבל אנחנו עמך בני בריתך, בני אברהם, יצחק ויעקב". אבל החכמים שיצאו מדרכי התורה, הם מחריבים את הילדים שלנו, אבל יבוא הזמן ויהיה עניין הזה, לא כמו שעכשיו, שנדע מקדושת החיים שלנו, מקדושת התורה שלנו, בלי זה אנחנו לא כלום, כמו הגויים, שלא לומדים התורה, שלא מאמינים בתורה... אין להם אמונה, אין להם כלום, אין להם שום חיות...

...אנחנו עם השם, עם התורה, צריכים להתרגל וללמוד תורה, לקיים התורה והמצוות...